

**Slavnostní shromáždění ke Dni válečných veteránů
v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze**

Kázání ke Dni válečných veteránů – 10. listopadu 2022

Lv 19,1-2.17-18 1Pt 3,12-18 Mt 5, 38-48

Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Oko za oko a zub za zub.‘ Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou; a tomu, kdo by se s tebou chtěl soudit o košili, nech i svůj plášť. Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě. Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od tebe vypůjčit, od toho se neodvracej. Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého.‘ Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.

Vážení přítomní, sestry a bratři,

toto naše setkání se koná jako poděkování za ukončení 1. světové války a nese s sebou přirozeně mnoho dalších významů a konotací. Počátkem listopadu vzpomínáme na naše drahé zesnulé a poté nás biblické texty vybízejí i k zamyšlení nad konečností tohoto nám známého světa. Je to také v naší vlasti několik desítek let, kdy se začínají objevovat na klopách a šatech vlčí máky, symboly odkazující na padlé vojáky a válečné veterány. Měsíc listopad tedy přináší i toto zamyšlení. Chceme vzdát úctu a čest těm, kteří padli, nebo museli projít útrapami a hrůzami válek.

Při pohledu do Bible vidíme, že hned na počátku je tam příběh o selhání Adama a Evy, o Kainovi, který zabil Ábela, o zlovolném lidském pokolení, které se rozhodl Bůh zničit potopou, kdy přežil jen Noe a několik příbuzných. V Bibli nalézáme hrdiny i poražené, velikány i zbabělce. Čtenář Starého zákona je při určitých pasážích až otřesen, to když se konstatuje, kolik mužů bylo zabito, usmrceno, a my se divíme, co Bůh dopustil.

Izrael byl obklopen nepřáteli, téměř pořád byl ve válce. Aby mohli obstát, měli zákony, které považovali za Boží nařízení. Oním oko za oko mělo být dáno zadost spravedlnosti, měl být zaručen pořádek. Bylo to přísné a kruté, ale znamenalo to, že tímto činem pomsta končí, je to vyřízeno – už žádné další zabíjení.

Důvtip a intelligence člověka vynalézaly stále novější, lepší a účinnější zbraně, strategie, vojáci se stali profesionály, živilo se zabíjením. Co se týče naší národní historie, byli a jsme ve středu Evropy, tu jsme se museli bránit atakům ze západu, tu zase z východu, což nás občas vyburcovalo k veliké statečnosti, většinou jsme vsadili na diplomacii a jistotu přežití. Dvacáté století zaznamenalo dvě světové války, válku studenou a nejvyšší počet obětí v dějinách lidstva jak v totalitě fašistické, tak komunistické.

To zanechalo jizvy na sebevědomí lidstva. Zdálo se, že jsme schopní svým rozumem téměř vše vysvětlit, taje vesmíru i lidské duše a přišla skutečnost, jak jsme stále schopní nelidských věcí, barbarských činů, zvěrstev. Mnozí tváří v tvář těmto zločinům ztratili víru, pro jiné to byla právě Boží milost jako nejsilnější zážitek a jediná opora a pomoc.

Dnes jsme členy NATO, nicméně se nás dotýká zlo v podobě války na Ukrajině. Byly a jsou to útoky na nevinné obyvatele, způsobené náboženskými extrémisty. Smutné je, že ve jménu Boha trpí úplně nevinní lidé, to nejsou vojáci, kteří snad smrt mohou očekávat. Stačí být ve špatný čas na špatném místě a nálož atentátníků exploduje. Ti, kteří se odhodlali k

tomuto novému stylu boje, nemají výčitky svědomí, ochotně se i obětují a zemřou za tuto věc, neboť věří, že Bůh je za to odmění. Stále se bojuje. O svobodu, o pravdu, o lepší svět, o prosazení svých vizí a přitom se používají všechny možné prostředky. Slyšíme o hybridní válce, šíření dezinformací, lhostejnosti atd.

Víme, jak zdoluhavá i kulhavá bývá světská spravedlnost. A my se ptáme, jak máme odpovídat na zlo. Kdy se zastaví tato spirála smrti, bolesti a utrpení? Jisté je jedno. Kristus říká: když tě někdo uhodí, nastav mu i druhou tvář. Odpouštějte, buďte milosrdní a milujte přátele i nepřátele. Sám na zlo neodpovídal zlem. Ježíš tím vyzývá, abychom si nenechali vnutit nenávist a strach. Ale je tu jistá konkrétní situace, stav našeho světa, vlivy zbrojařského průmyslu, spousta bláznů, kteří mají netušené a v podstatě neomezené možnosti. Jednoduchá odpověď neexistuje.

Při vstupu do 21. století se papež Jan Pavel II. omluvil za zlo spáchané v dějinách církvi. Je to velká věc, když se takto umí omluvit představitel církve. To nám mnohdy dělá velikou těžkost omluvit se svým nejbližším, když jim skutečně ublížíme, natož abychom cítili zodpovědnost za provinění svých předků.

A tak hledáme mír. Pokoj. Možná je asi nejlepší začít u sebe. Odpustit a usmířit se s ostatními. Vidět v těch druhých lidech, kteří byli také stvořeni Bohem. Těm, kteří místo řečí šli ve válce bránit vlast s nasazením vlastního života ještě jednou čest, lehké odpočinutí a věčný pokoj. Jistě toužili po míru. Nejen pro sebe, ale pro své blízké a děti. Co může vést ke štěstí našemu a všech lidí dnes to přenechávám vaší úvaze.

Čelíme nástrahám, které mohou zničit celý svět. Nejde jen o jaderné zbraně, ale o trend klimatických změn, o životní úroveň, která je tak rozdílná v částech světa, že vyvolává nejen solidaritu, ale také konflikty. Tuto krásnou modrou planetu zabydluje už 8 miliard lidí! Je možné zachovat příměří? Dohodnout se na nějakém modu vivendi? Pochopíme už, že musíme spolupracovat, jinak hrozí zánik? Dokážeme změnit mentalitu, nebo biblicky změnit smýšlení? Víme sami na sobě, jak je těžké odpustit, nesklouznout do beznaděje, nabídnout pomoc, dát šanci tomu dobrému v nás i kolem nás. Ježíšovo slovo zůstává platné s tím, že odpuštění a láska k bližním dává ten největší pokoj. Při svém zamyšlení neopomíejme odkaz našich předků a stále živé Boží Slovo. Bohu přenecháme míru soudu i slitování.

Všemohoucí Bože, Ty jsi učinil všechno lidské pokolení, které je rozděleno v jednotlivé národy, avšak díky moci Ducha svatého je Tvé Slovo zvěstováno opravdu všem.. Dej, abychom dokázali žít ve svornosti a vzájemném porozumění. Abychom vytvořili v tomto čase a místě společenství lásky a pokoje, ke tvé cti a slávě. Amen.